

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E. b)

**Limba și literatura maghiară maternă
Clasa a XI-a**

Simulare

**Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Balassi Bálint: Borivóknak való
Az „Fejemet nincsen már” nótájára

*Áldott szép Pünkösdek gyönyörű ideje,
Mindent egészséggel látogató ege,
Hosszú úton járókot könnyebbítő szele!*

*Sőt még az végbéli jó vitéz katonák,
Az szép szagú mezőt kik széllyel bójárják,
Most azok is vigadnak, s az időt múlatják.*

*Te nyitod rózsákat meg illatozásra,
Néma fülemüle torkát kiáltásra,
Fákot is te öltöztetsz sokszínű ruhákba.*

*Ki szép fűvön lévén bánik jó lovával,
Ki vígan lakozik vitéz barátjával,
S ki pengig véres fegyvert tisztítat csiszárral.*

*Néked virágoznak bokrok, szép violák,
Folyó vizek, kutak csak néked tisztulnak,
Az jó hamar lovak is csak benned vigadnak.*

*Újul még az föld is mindenütt tetőled,
Tisztul homályából az ég is tevéled,
Minden teremtett állat megindul tebenned.*

*Mert fáradtság után füremedt tagokat
Szép harmatos fűvel hizlalod azokat,
Új erővel építvén üzéshez inokat.*

*Ily jó időt érvén Isten kegyelméből,
Dicsérjük szent nevét fejenként jó szívből,
Igyunk, lakjunk egymással vígan, szeretetből!*

füremedt – megerősödött, felfrissült

- Milyen műfaj(ok) sajátosságait fedezi fel a költeményben? Indokolja válaszát! 5 pont
  - Milyen természetélmény fogalmazódik meg a versben? Fejtse ki válaszát a költemény képkalkolására, szerkezetére, a megszólalás hangvételére figyelve! 5 pont
  - Hogyan látja a megszólaló lírai alany az ember, a vitéz helyét a teremtésben? 5 pont
  - Melyek a reneszánsz világkép sajátosságai a költeményben? 5 pont
- A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Akármilyen jól megtanulunk egy idegen nyelvet, érzéseinket, gondolatainkat igazán jól csak a magunkén tudjuk kifejezni. Mondják: tiszta, világos gondolkodás világos stílust szül. De ha valaki nem ura a nyelvnek, hiába gondolkodik világosan, nem tudja kifejezni magát.

Elterjedt vélemény, hogy a műveltség egyik leglényegesebb fokmérője, ki hány idegen nyelvet ismer. Azt is szokták mondani némi túlzással, hogy ahány nyelven beszél valaki, annyi embert ér. Nem csoda tehát, ha nagy szorgalommal tanuljuk az idegen nyelveket. Esztendőket száunk rá. Gramofonról lessük el a kiejtést, úgy igyekszünk utánozni, hogy ne lehessen észrevenni idegen voltunkat. Milyen kevés embernek jut azonban eszébe, hogy a magunkét is tanulni kell! Hogy azt is úgy írjuk és beszéljük, mintha – anyanyelvünk volna.

Tanuljunk tehát, hogy világosan meg tudjuk mondani, mit akarunk, hogy jobban, pontosabban, szebben tudjuk kifejezésre juttatni gondolatainkat, érzéseinket. Ha elhanyagoljuk, maholnap nagy íróink, költőink nyelvét sem értjük meg. S ezzel létünk jogát játsszuk el.

De hányan beszélnek így nyelvünket? Hányan ismerik igazán a magyar szókinccs gazdagságát, s tudnak élni beszédükben-írásukban nyelvünk gazdag kifejezési, finom árnyalási lehetőségeivel? Bizony, még a legjobbak, a nyelvi szempontból legműveltebbek is állandó tanulásra, a magyar nyelv múltjának, jelenének minél alaposabb megismerésére, a jó példák, legjobb íróink nyelvének állandó tanulmányozására szorulnak, hogy ösztönös, ingatag „nyelvérzék”-en alapuló nyelvhasználatuk és ítéletük a nyelv igaz megismerésére épített nyelvi tudásra támaszkodhasson.

(Kodály Zoltán: Előszó)

- a. Sorolja fel a szöveg kulcsszavait! 5 pont
  - b. Emelje ki Kodály érveit az anyanyelv tanulásának fontosságára vonatkozóan! 5 pont
  - c. Mi a szöveg kommunikációs funkciója? Indokolja választát! 5 pont
  - d. Érveljen min. 10-15 mondatban A *tiszta, világos gondolkodás világos stílust szül* kijelentés mellett/ellen! 10 pont
- Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás. 5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **A közösségi értékek és a hős a történelmi tárgyú elbeszélésben** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (**Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem, Arany János: Szondi két apródja, Jókai Mór: A kőszívű ember fiai, Kós Károly: Varju nemzetség vagy más olvasott mű**) alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- a. a történelmi tárgyú elbeszélés műfaji sajátosságai 5 pont
- b. a hős jellemzői a műben 5 pont
- c. a közösségi értékek és a hős 5 pont
- d. a példateremtés eljárásai 5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.